Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/beUAN-J/22
Názov predmetu	Úvod do antropológie náboženstiev
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	2
Vyučujúci	Mgr. Pavel Miškařík, PhD. (prednášajúci), Mgr. Tatiana Zachar Podolinská, PhD. (prednášajúci), Mgr. Adam Uhnák, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Záverečná písomná skúška v skúškovom období za 30 bodov, na získanie hodnotenia A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami <92-100 %>
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami <83-91 %>
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky <74-82 %>
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby <65-73 %>
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám <56-64 %>
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta <0-55 %>

Záverečné hodnotenie

Záverečná písomná skúška v skúškovom období za 30 bodov, na získanie hodnotenia A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami <92-100 %>
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami <83-91 %>
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky <74-82 %>
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby <65-73 %>
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám <56-64 %>
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta <0-55 %>

Výsledky vzdelávania

Vedomosti: Študenti nadobudnú vedomosti o špecifickej subdisciplíne v antropológii, ktorá sa zaoberá náboženstvom. Osvoja si základné teoretické prístupy k štúdiu náboženstiev a budú ovládať terminológiu ako i základné témy, ktoré sú stredobodom antropologického výskumu náboženstiev.
Zručnosti: Získané vedomosti im pomôžu dotvoriť si obraz o kultúrnej a sociálnej antropológii a zároveň im pomôžu uvedomiť si pestrosť, ktorou sa po náboženskej stránke vyznačujú ľudské kultúry a spoločnosti. Získajú taktiež jazykové kompetencie v terminológii týkajúcej sa antropológie náboženstiev.
Profesijné kompetencie: Vyššie uvedené študentom umožní aplikovať získané vedomosti v neskoršej praxi v rôznych zamestnaniach (akademická sféra, múzeum, učiteľstvo, turizmus a i.).
Prenositeľné kompetencie: Ako študenti etnológie s vedomosťami o kultúrnej rozmanitosti sveta, dokážu viac chápať a akceptovať iných, čo im umožní zvýšiť mieru tolerancie pri kontakte s inými ľuďmi. Študenti

tiež získajú prehľad v odbornej literatúre a schopnosť uvažovať v širších i užších kontextoch.

Stručná osnova predmetu

Antropológia náboženstva v systéme vied (kultúrna a sociálna antropológia, religionistika, teológia)
Antropológie náboženstva – základné pojmy a definície
Evolucionistická teória náboženstva – animizmus a mágia (Tylor, Frazer)
Sociologická teória – posvätné a profánne (Durkheim, Mauss, Weber)
Rituál – rituály prechodu (van Gennep, Turner)
Šamanizmus (Eliade)
Kozmológia, životný priestor a totemizmus
Mýtus
Púť
Rituálna krajina a posvätné miesta
Čarodejníctvo (Evans-Pritchard, Girard)
Náboženstvo ako symbolický systém – symbolická a interpretatívna antropológia (Turner, Douglas, Geertz) vs. kultúrny materializmus (Harris, Harner)

Sylabus predmetu

Antropológia náboženstva v systéme vied (kultúrna a sociálna antropológia, religionistika, teológia)
Antropológie náboženstva – základné pojmy a definície
Evolucionistická teória náboženstva – animizmus a mágia (Tylor, Frazer)
Sociologická teória – posvätné a profánne (Durkheim, Mauss, Weber)
Rituál – rituály prechodu (van Gennep, Turner)
Šamanizmus (Eliade)
Kozmológia, životný priestor a totemizmus
Mýtus
Púť
Rituálna krajina a posvätné miesta
Čarodejníctvo (Evans-Pritchard, Girard)
Náboženstvo ako symbolický systém – symbolická a interpretatívna antropológia (Turner, Douglas, Geertz) vs. kultúrny materializmus (Harris, Harner)

Odporúčaná literatúra

BOWIE, F. 2008. Antropologie náboženství. Rituál, mytologie, šamanismus, poutnictví. Praha : Portál. ISBN 978-80-7367-378-9.

PALS, D. 2015. Osm teorií náboženství. Praha : ExOriente. ISBN 978-80-905211-2-4.

KANOVSKÝ, M. 2004. Kultúrna a sociálna antropológia. Osobnosti a teórie. Bratislava : Chronos. ISBN 80-89027-10-5.

KOVÁČ, Milan. 2010. Teória mýtu. Bratislava : STIMUL. ISBN 978-80-89236-83-1.

GEERTZ, C. 2000. Interpretace kultur. Praha : Sociologické nakladatelství. ISBN 80-85850-89-3.

MURPHY, R. F. 2004. Úvod do kulturní a sociální antropologie. Praha : Sociologické nakladatelství. ISBN 978-80-86429-25-0.

SOUKUP, V. 2004. Přehled antropologických teorií kultury. Praha : Portál. ISBN 80-7178-929-1.

ELIADE, M. 1995, 2014, 2019, 2008. Dějiny náboženského myšlení I-IV. Praha : OIKOYMENH. ISBN 978-80-7298-288-2, 978-80-7298-289-9, 978-80-7298-363-6, 978-80-7298-282-0.

ELIADE, M. 2000. Šamanismus a nejstarší techniky extáze. Praha : Argo. ISBN 80-7203-153-8. LÉVY-BRUHL, L. 1999. Myšlení člověka primitivního. Praha : Argo. ISBN 80-7203-243-7.
KOMOROVSKÝ, J. 1994. Religionistika. Veda o náboženstvách sveta a jej pomocné disciplíny. Bratislava : Univerzita Komenského. ISBN 80-223-0823-4.

HORYNA, B., PAVLINCOVÁ, H. 2001. Dějiny religionistiky. Antologie. Olomouc : Nakladatelství Olomouc. ISBN 80-7182-123-3.

HELLER, J., MRÁZEK, M. 1988. Nástin religionistiky. Uvedení do vědy o náboženstvích. Praha: Kalich. ISBN 80-7017-721-7.

HLÚŠEK, R. 2012. Guadalupská púť ako súčasť domorodého katolicizmu v Mexiku. In: Axis Mundi 1/2012, Vol. 7, s. 50-59. ISSN 1337-0626.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

60 hodín, z toho:
Prezenčné: 24 hodín
samoštúdium: 36 hodín